

MÉSZÁROS FLÓRA

Trianon köztéri szobrászata 1989 után

A két világháború közötti periódus, különösen az 1930-as évek, az az időszak, amikor az első világháborút lezáró trianoni békeszerződést köztéri szobrok formájában, művészeti szempontból is megörökítették. A szocialista korszak azonban nemcsak, hogy nem támogatta az ilyen jellegű emlékművek állítását, de többet el is pusztított közülük. A rendszerváltással viszont újra lehetővé vált, hogy Trianon kérdésével nyilvánosan is foglalkozzanak, beleértve a művészettörténeti megközelítést is, de a változások az emlékműállításoknak is utat engedtek. Az 1990-es években mégis főképp az figyelhető meg, hogy az elsődleges feladat a korábban megmaradt emlékek gondozása volt, jelentősebb köztéri szoborállításokra egészen a 2000-es évekig kellett várni. A Nemzeti Összetartozás Emléknapjának intézményesítése 2010. június 4-én egyfajta szakaszhatárnak is tekinthető, ugyanis ekkor emelték a legtöbb emlékművet, számuk pedig azóta is gyarapodik. Vagyis ekkorra tehető Trianon valódi „köztéri reneszánsza”. Előadásomban elsősorban ezeket a különböző tendenciákat foglalom össze, rávilágítva történeti-politikai hátterükre, továbbá a „köztéri reneszánszt” földrajzi és művészettörténeti szempontból vizsgálom meg (mely területeken és miért ott jelentek meg az emlékművek, az emlékmű-szobrászatot elemzők mennyire foglalkoznak ezzel a kérdéssel 1989 után stb.).